

64. У разі застосування нецінових критеріїв оцінки, такі критерії не мають містити вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.

Рекомендації щодо формальних (несуттєвих) помилок

65. Тендерна пропозиція учасника процедури закупівлі має повністю відповідати вимогам тендерної документації замовника. Для уникнення відхилення учасника процедури закупівлі за допущення в тендерній пропозиції орфографічних помилок, описок та інших помилок, які не впливають на її зміст, замовником в тендерній документації, відповідно до статті 22 Закону, зазначається опис та приклади формальних (несуттєвих) помилок.

66. Замовник визначає перелік формальних (несуттєвих) помилок відповідно до Переліку формальних помилок, затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 № 710, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.07.2020 за № 715/34998.

Загальні рекомендації до проекту договору

67. Тендерна документація повинна містити проект договору про закупівлю з обов'язковим зазначенням порядку змін його умов.

68. Договір про закупівлю укладається відповідно до норм Цивільного кодексу України (далі – ЦК України) та Господарського кодексу України (далі – ГК України) з урахуванням особливостей, визначених Законом.

69. В укладеному договорі про закупівлю умови договору про закупівлю не мають відрізнятися від змісту тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі, крім випадків визначення грошового еквівалента зобов'язання в іноземній валюті та/або випадків перерахунку ціни за результатами електронного аукціону в бік зменшення ціни тендерної пропозиції без зменшення обсягів закупівлі. Тому замовнику необхідно розробити проект

договору про закупівлю таким чином, щоб при укладенні такого договору не змінювати його умови.

70. В проекті договору про закупівлю може бути визначений порядок надання Послуг або постачання Товарів, а також дії замовника у разі, якщо такі Послуги або Товари не відповідають визначеним вимогам щодо якості.

71. В проекті договору про закупівлю Товарів замовнику рекомендовано встановити вимогу щодо забезпечення учасником процедури закупівлі наявності переліку обов'язкової інформації про харчові продукти на кожну їх партію на момент постачання харчового продукту замовникові, відповідно до вимог статті 6 Закону України "Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів".

Істотні умови договору про закупівлю

72. Істотні умови договору про закупівлю не можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, визначених частиною п'ятою статті 41 Закону, зокрема:

1) зменшення обсягів закупівлі, зокрема з урахуванням фактичного обсягу видатків замовника;

2) продовження строку дії договору про закупівлю та строку виконання зобов'язань щодо надання Послуг або постачання Товарів у разі виникнення документально підтверджених об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, у тому числі обставин непереборної сили, затримки фінансування витрат замовника, за умови що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю;

3) погодження зміни ціни в договорі про закупівлю в бік зменшення (без зміни кількості (обсягу) та якості робіт), у тому числі у разі коливання ціни на Товар або Послугу на ринку;

4) зміни ціни в договорі про закупівлю у зв'язку зі зміною ставок податків і зборів та/або зміною умов щодо надання пільг з оподаткування – пропорційно до зміни таких ставок та/або пільг з оподаткування;

5) зміни курсу іноземної валюти, регульованих цін (тарифів) і нормативів, що застосовуються в договорі про закупівлю, у разі встановлення в договорі про закупівлю порядку зміни ціни.

73. Замовнику рекомендовано включити до проекту договору про закупівлю конкретний перелік випадків, коли можуть змінюватись істотні умови договору про закупівлю та безпосередньо сам порядок зміни умов договору. Випадки внесення змін до договору про закупівлю застосовують після його підписання та до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі.

74. Порядок зміни умов договору про закупівлю визначається замовником самостійно, з дотриманням законодавства.

75. Зміна істотних умов договору про закупівлю може здійснюватися у випадках, визначених статтею 41 Закону, з урахуванням рекомендацій наведених у пункті 69 цієї Рекомендаційної методології.

76. Порядок зміни умов договору про закупівлю та розірвання договорів про закупівлю передбачений статтею 188 ГК України та статтею 652 ЦК України.

Унесення змін до договору про закупівлю повинно бути обґрунтованим та документально підтвердженим.

77. У разі внесення змін до договору про закупівлю замовник має пам'ятати про необхідність опублікування в електронній системі закупівель повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та зміни до договору у випадках, передбачених частиною п'ятою статті 41 Закону, з урахуванням рекомендацій наведених у пункті 69 цієї Рекомендаційної методології.

78. В електронній системі закупівель необхідно публікувати договори про закупівлю та всі додатки до нього.

Рекомендації щодо застосування санкцій, як превентивного заходу від недобросовісних учасників

79. Відповідно до Закону замовник може прийняти рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та відхилити тендерну пропозицію учасника процедури закупівлі в разі, якщо учасник процедури закупівлі не виконав свої зобов'язання за раніше укладеним договором про закупівлю з цим самим замовником, що призвело до його дострокового розірвання, і було застосовано санкції у вигляді штрафів та/або відшкодування збитків – протягом трьох років з дати дострокового розірвання такого договору.

80. Виходячи зі змісту ЦК України, зміна або розірвання договору про закупівлю допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором про закупівлю або законодавством. Договір про закупівлю може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення умов договору про закупівлю другою стороною та в інших випадках, встановлених договором про закупівлю або законодавством. У разі порушення зобов'язання учасником процедури закупівлі перед замовником за договором про закупівлю настають правові наслідки, встановлені таким договором або законодавством:

1) припинення зобов'язання внаслідок односторонньої відмови від зобов'язання, якщо це встановлено договором про закупівлю або законодавством, або розірвання договору;

2) зміна умов зобов'язання учасником процедури закупівлі перед замовником за договором про закупівлю;

3) сплата неустойки;

4) відшкодування збитків та моральної шкоди.

81. Виходячи зі змісту ГК України замовник та учасник процедури закупівлі несуть господарсько-правову відповідальність за правопорушення у

сфері господарювання шляхом застосування до правопорушників господарських санкцій на підставах і в порядку, передбачених ГК України, іншими законами та договором про закупівлю.

82. Види господарських санкцій, зокрема відшкодування збитків, штрафні санкції, оперативно-господарські санкції, визначені ГК України.

83. Виходячи зі змісту ЦК України у разі порушення зобов'язання учасником процедури закупівлі перед замовником за договором про закупівлю замовник має право частково або в повному обсязі відмовитися від такого зобов'язання, якщо це встановлено договором про закупівлю або законодавством. Одностороння відмова від зобов'язання за договором про закупівлю не звільняє учасника процедури закупівлі від відповідальності за порушення такого зобов'язання.

84. Досудовий порядок реалізації господарсько-правової відповідальності передбачений статтею 222 ГК України, відповідно до положень якої замовник або учасник процедури закупівлі, що порушили майнові права або законні інтереси сторін, зобов'язані поновити їх, не чекаючи пред'явлення їм претензії чи звернення до суду. У разі необхідності відшкодування збитків або застосування інших санкцій замовник або учасник процедури закупівлі, чий права або законні інтереси порушено, з метою безпосереднього врегулювання спору з порушником цих прав або інтересів має право звернутися до нього з письмовою претензією, якщо інше не встановлено законодавством.

85. Для реалізації права замовника відмовити учаснику процедури закупівлі в участі у процедурі закупівлі у майбутньому, замовникові рекомендовано передбачати відповідні умови у проекті договору про закупівлю та договорі про закупівлю щодо порядку розірвання такого договору, застосування санкцій у вигляді штрафів та/або відшкодування збитків.

Рекомендації щодо особливостей застосування аномально низької ціни тендерної пропозиції

86.3 метою попередження виникнення проблем з демпінгом, недобросовісною, антиконкурентною поведінкою на ринку в електронній системі закупівель застосовується механізм аномально низької ціни тендерної пропозиції.

87. Аномально низька ціна визначається електронною системою закупівель автоматично, за умови наявності не менше двох учасників процедури закупівлі, які подали свої тендерні пропозиції щодо предмета закупівлі.

88. У разі надання найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції, що є аномально низькою, учасник процедури закупівлі повинен надати обґрунтування в довільній формі щодо ціни або вартості Послуги або Товару. Тому під час підготовки тендерної документації замовнику рекомендовано визначати орієнтовний перелік обставин щодо належного обґрунтування учасником аномально низької ціни тендерної пропозиції, передбачений частиною чотирнадцятою статті 29 Закону.

Обґрунтування надається учасником в довільній формі.

**Заступник директора директорату
державної політики у сфері санітарних
та фітосанітарних заходів –
начальник головного управління
з питань підакцизної продукції
та органічного виробництва**

Людмила ХОМІЧАК